

Justitiedepartementet

dnr Ju2016/06276/L1

103 33 Stockholm

HK dnr 2016-0107

Stockholm den 25 november 2016

Remissvar avseende Jämn könsfördelning i bolagsstyrelser (Ds 2016:32)

Stockholms Handelskammare har beretts möjlighet att svara på rubricerad remiss.

Handelskammaren är en näringslivsorganisation för Stockholms län och Uppsala län och består av drygt 2 000 företag som är medlemmar i organisationen.

Förslaget

I rubricerade departementspromemoria föreslås ändringar i aktiebolagslagen som innebär att ett aktiemarknadsbolag ska åläggas en sanktionsavgift om inte minst 40 procent av bolagets styrelseledamöter är av vardera kön. Sanktionsavgiftens belopp föreslås bero på bolagets börsvärde och ska vara lägst 250 000 kr och högst 5 000 000 kr. Avgiften ska betalas per räkenskapsår tills den ojämna könsfördelningen har avhjälpes.

Avsikten är att lagändringen ska påskynda en positiv förändring av könsfördelningen både i fråga om styrelsen och andra ledande befattningar i näringslivet. Långsiktigt är målet en helt jämn könsfördelning. Även statliga bolag, där staten äger samtliga aktier och aktierna förvaltas av Regeringskansliet, omfattas av förslaget, men däremot inga kommunala eller landstingskommunala bolag.

Handelskammarens ställningstagande

Stockholms Handelskammare avstyrker förslaget i sin helhet.

Handelskammaren anser att införa en lagstadgad kvotering till företagens styrelser är ett oacceptabelt ingrepp i äganderätten. Styrelsens sammansättning bör uteslutande vara en fråga för bolagets ägare. Förslaget brister i proportionalitet, bland annat sett till den pågående positiva utvecklingen i fråga om kvinnor i börsbolagens styrelser, och det rubbar den svenska modellen för bolagsstyrning.

Promemorian saknar helt en redovisning av förslagets konstitutionella aspekter.

Handelskammaren noterar vidare att promemorian saknar en ordentlig konsekvensanalys.

Stöd för Svenskt näringslivs remissvar

Stockholms Handelskammare ställer sig bakom Svenskt Näringslivs remissvar av den 22 november 2016 (SN DNR 194/2016) med följande undantag och tillägg.

Närmare om konsekvensanalysen

Svenskt Näringsliv redogör för ett antal synpunkter på förslagen om ärendet skulle beredas vidare. Dessa synpunkter är i sak värdefulla. Emellertid anser Handelskammaren att föreliggande promemoria inte kan användas för ytterligare beredning av förslagen. Skälet är just att ett antal förslag inte är tillräckligt utredda och konsekvensbeskrivningen är otillräcklig. Detta kan inte avhjälpas genom det aktuella remissförfarandet.

Därmed är det svårt att tänka sig att promemorian skulle kunna utgöra tillräckligt underlag för att bereda ärendet vidare.

Handelskammaren noterar, liksom Svenskt Näringsliv, att utredaren utgår ifrån departementspromemorian Könsfördelningen i bolagsstyrelser (Ds 2006:11) som nu är tio år gammal. Detta tillvägagångssätt är förhoppningsvis ovanligt och svårt att överhuvudtaget tänka sig inom många andra politikområden.

Betydelsen för Stockholms och Sveriges ekonomi

Precis som Svenskt Näringsliv gör (s. 3), noterar Handelskammaren att det saknas konsekvensbeskrivning av vad förslagen skulle betyda för börser och börsbolag. Dessa verkar på en starkt konkurrensutsatt global marknad. Förslag som påverkar förutsättningar för huvudkontor, marknaden för företagstjänster kring dem kan få mycket stora konsekvenser.

Attraktiva börser och möjligheter att notera ett bolag och i övrigt agera på börser är en viktig del av infrastrukturen kring moderna företag. I första hand är invändningarna mot promemorians förslag principiella. Dock skulle förslagen och andra förslag från regeringen, enskilt och tillsammans, påverka miljön för alla dessa aktörer. Det skulle försämra förutsättningarna för till exempel huvudkontorsekonomin i Stockholm.

I Stockholm finns många av Sveriges verkligt stora multinationella företag och deras huvudkontor, men också utländska företags regionala verksamheter i Norden har sina huvudkontor här. Det är en tillgång för staden och Sverige. En tillgång som måste vårdas och utvecklas. Det är lätt att inse den direkta roll den spelar för vår ekonomi, men också mer långsiktigt för kompetensförsörjning och kunskapsutveckling.

I Stockholm finns nio huvudkontor för företag i globala branscher, det ger en åttonde plats bland världens städer. Räknar man huvudkontor per capita kommer Sverige på fjärde plats i världen. Den globaliserade ekonomin syns

tydligt – av världens 2 000 ledande företag har 26 sina huvudkontor i Sverige, varav 23 i Stockholmsregionen.¹

Genom personalsammansättningen som dessa företag behöver, spelar de ofta också en betydande roll i utvecklingen av arbetsmarknaden. Finns det stora kunskaps- och teknikintensiva företag bidrar det till att kompetens och kunskaper, som annars inte efterfrågats och utvecklats, blir tillgängliga i de ekonomier där företagen är lokaliserade. De stora multinationella företagen formar alltså den svenska kunskapsekonomin och upprätthåller viktig kompetens för många andra industri- och tjänsteföretag – inte minst börser och finansiella tjänster.

Huvudkontor och även snabbväxande företag är beroende av de tjänsteföretag och institutioner – som börser – som finns i regionen. Regleringar som minskar attraktivitet hos börser eller försämrar konkurrenskraften i systemet kring dessa företag kan få stora konsekvenser. Det påverkar Stockholm och därmed Sverige mycket negativt. Stabila och konkurrenskraftiga regler krävs, att med jämna mellanrum hota med och påbörjar lagstiftningsarbetet inom detta område bidrar inte till det.

* * *

Avslutningsvis är detta bara ett av flera förslag som denna regering har riktat mot företag och företagande (jämför förslag om reglerna för välfärdsföretag och ökad skattebörd på banker med flera).

Denna gång slår illa underbyggda förslag direkt mot äganderätten. Regeringens näringslivspolitik så här långt in i mandatperioden inger inte förtroende. Det hotar inte bara näringslivet, företag och företagare, utan även mål som regeringen själv har satt för sin politik, som till exempel att nå Europeiska unionens lägsta arbetslöshet år 2020.

FÖR STOCKHOLMS HANDELSKAMMARE

Maria Rankka

Vd, Stockholms Handelskammare

Fredrik Sand
Näringspolitisk expert

¹ Uppgifter från 2014, se Stockholms Handelskammares analys Huvudstad för huvudkontor (analys 2015:2).